

מגמת חינוך

הצעה לכתיבת עבודת גמר

יישומים בחינוך 5 יח"ל

797589

כולל פרק תלקיט ספרות ילדים

3	דברי פתיחה
5	הגשת הצעה לעבודת הגמר
6	הנחיית עבודת הגמר
7	הערכת עבודת הגמר
7	מרכיבים (קריטריונים) להערכת עבודת הגמר על ידי בוחנת חיצונית - חובה
8	מטרות עבודת הגמר
8	בחירת נושא לעבודת הגמר
8	שער עבודת הגמר
9	תוכן העניינים
9	מבוא
9	גוף עבודת הגמר
10	פרק ראשון - מרכיב 1
11	פרק שני - (מרכיב 2) החלק היישומי
13	פרק שלישי (מרכיב 3) - תלקיט ספרות ילדים 15%
13	סיכום עבודת הגמר ורפלקציה של התלמיד בקצרה.
13	רפלקציה של המורה
13	ביבליוגרפיה - רשימת מקורות
14	נספח 1 דוגמאות להצעות עבודת גמר
15	נספח 2 טופס בקשה לאישור ההצעה לעבודת הגמר 5 יח"ל
17	נספח 3 הערכת עבודת הגמר 5 יח"ל
23	נספח 4 גיליון הערכה למורה המאמנת
24	נספח 5 התצפית
25	נספח 6 שלבי הכנת פעילות
26	נספח 7: מערך פעילות בספרות ילדים
27	נספח 8: משוב על הפעילות
28	נספח 9 אישור על התנסות ואימונים ב"יישומי פעילויות בחינוך" בגיה"ר
29	נספח 10 -הערות לעבודת הגמר 5 יח"ל/ 3 יח"ל
30	נספח 11 הצעה להוראה- למידה והערכה בספרות ילדים עברית/ ערבית
32	נספח מס' 12- יצירות המופיעות במיקראה ואין לצרפן לתלקיט.
	נספח 13 نصوص ظهرت في الكتاب التدريسي ولا يجوز اضافتها لحقيبة ادب الاطفال 33
35	נספח 14 מרכיבי הציון -הסמכה

הערות:

1. מסמך זה נכתב בלשון זכר אך מתייחס לזכר ונקבה כאחד.
2. ניתן להתנסות במסגרות לגיל הרך בחלופות מגוונות ומשולבות באופן הבא: יום בשבוע, יומיים בשבוע, שבוע רצוף, שבוע רצוף מספר פעמים לאורך שנת הלימודים.
3. מנחה העומד בקריטריונים לשמש כבוחן של עבודת גמר 5 יח"ל מוזמן להירשם במאגר מומחים במר"ב"ד: experts.education.gov.il תהליך הרישום דורש הזנת פרטי המומחה במקצוע, וצירוף מסמכיו למאגר, באתר מאובטח.

תזכורת:

1. **כללים להופעה מקצועית מחייבת:** העבודה במסגרת חינוכית מחייבת את העוסקים בחינוך להקפיד על דוגמה אישית, הן מבחינת לבוש, אסתטיקה ובטיחות והן מבחינת התנהגות ושפה מדויקת. אי לכך, התלמידים נדרשים להגיע למסגרת החינוכית בהופעה מקצועית ראויה.
2. **כללי אתיקה מקצועית:** נא להנחות את התלמידים לנהוג בהתאם לערכים ונהלים המחייבים אנשי חינוך והוראה.
3. **התנסות מעשית תתקיים בליווי מורה** מנחה ובאמצעות משימות צפייה, משימות ביצוע, רפלקציה, דיון וניתוח ההתנסות. ההתנסות נועדה לאימון ותרגול השימוש בשפה המקצועית ובמיומנויות המקצועיות שנלמדו בתוכנית הלימודים בכיתה ומתועדים ביומן הפדגוגי.

דברי פתיחה¹

הכנת עבודת הגמר היא אחד הכלים המאפשרים צמיחה של לומד עצמאי, המתנסה באתגר אינטלקטואלי מתוך בחירה תהליך למידה שמתחיל עפ"י תוכנית הלימודים החל מכיתה י'.

הכנת עבודת הגמר מזמנת לתלמיד אפשרות לערוך מיון בין רעיונות שונים, לחפש מידע, לשאול שאלות, לארגן מידע ולמזג לטקסטים. ככלל, כתיבת עבודת הגמר מזמנת הפעלה של כישורי חשיבה. הכנת עבודת הגמר היא למעשה תהליך חשיבתי מורכב, שבאמצעותו בונה התלמיד את הידע שלו ואת התכנים והרעיונות שברצונו להסביר/לבטא לצורך הכנת עבודת הגמר, על הלומד לצאת לחפש את הידע - הידע אינו נתון המוכן לו מראש. עליו לבנות את גוף הידע, לצור לו צורה ולייצג אותו בצורה הולמת. במהלך הכנת העבודה התלמיד יתנסה גם ב²PBL ובTBL.

¹ לנוחות הקריאה, הצעה זו נכתבה בלשון זכר/ נקבה לסירוגין אך מתייחסת לשני המינים כאחד.
² http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/OfekPedagogi/Aaracha/PBL.htm

PBL (Project Based Learning) למידה מבוססת פרויקטים
PBL (Team Based Learning) למידה המבוססת על צוות- תהליך הכולל שלבים מקדימים של למידה והערכת הידע (לימוד בכתה עם המורה+ הערכת הידע, לימוד אישי+ הערכת הידע, ולימוד מקדים של הצוות+ הערכת הידע על מנת לוודא ידע בסיסי משותף) על פי תכנית הלימודים.

הכנת עבודת הגמר היא אחת מן הדרכים להעריך את יכולתו של התלמיד ליישם תכנים עיוניים שלמד ומיומנויות שרכש תוך כדי עבודתו החינוכית עם הילדים. בתהליך הכנת עבודת גמר, מצופה מהתלמידים להתמחות בגישות חינוכיות, בדרכי הוראה ולמידה ויישומן בעשייה החינוכית בתיכון ועם ילדים בפרקטיקה של מסגרות חינוכיות לגיל הרך.

1. התלמידים יבחרו נושא למחקר בתיכון ובגיל הרך
2. התלמידים יכירו לעומק אחת מהגישות החינוכיות שנלמדו בכתה לדוגמה: גישת התיווך- פוירשטיין, גישת האינטליגנציות המרובות- גארדנר, הגישה החברתית תרבותית - ויגוצקי, הגישות ההומניסטיות (או גישה חינוכית אחרת). התלמידים יחקרו את ביטויה של הגישה בעשייה החינוכית **בבית הספר התיכון /או בגיל הרך**. בסיום תהליך זה התלמידים ישתפו ויצגו, כל צוות בנפרד, את הידע שצברו (ואולי גם את השאלות שהתעוררו אצלם) בדרכי ייצוג מגוונות (סרטון /מיצג/ מצגת/ מאמר קצר לפרסום/ דף פרסום) בפני הנהלת בית הספר, חדר מורים ותלמידי בית הספר התיכון.
3. התלמידים יתכננו את תהליך היישום והביצוע ב**מוקד הנבחר או באמצעות פעילות** במסגרת החינוכית לגיל הרך בה הן מתנסות בפרקטיקה.

חדש-

החל משנת תשפ"ו על התלמיד לתכנן פעילות אחת מתוך ארבעה הפעילויות שתעסוק ב- STEM

STEM - ראשי תיבות של **מדע, טכנולוגיה, הנדסה ומתמטיקה** – הוא גישה חינוכית המשלבת למידה חווייתית וחקירה פעילה לפיתוח מיומנויות חשיבה מדעית, פתרון בעיות, יצירתיות ותכנון.

בגיל הרך, ניתן לפתח מיומנויות אלו באמצעות פעילויות כגון:

- **מדע:** ניסויי חקר פשוטים (ציפה ושקיעה, הנבטת זרעים).
- **טכנולוגיה:** שימוש בכלים טכנולוגיים ותיעוד תהליכים בצילום.
- **הנדסה:** הרכבה ובניה מחומרים יציבים ומחומרים מזדמנים
- **מתמטיקה:** ספירה, מדידה, מיון ויצירת דפוסים.

מטרת הפעילויות: לעודד סקרנות, הבנה בסיסית של תהליכים, חשיבה לוגית והבנה מתמטית באמצעות למידה פעילה ומשחק.

הגשת הצעה לעבודת הגמר

הבסיס לכתיבת עבודת הגמר הוא הצעה הממקדת את הנושא ואת המשמעויות החינוכיות המתייחסות לאוכלוסיית תלמידי התיכון וילדים בגיל הרך.

נוהל הגשת ההצעה לאישור- בכתה י"א

א. בתחילת כיתה י"א יתחילו התלמידים בתהליך לימודי לבחירת הנושא הנחקר וגיבושו (בזוגות או בצוות שיכלול עד שלושה תלמידים) ויתאמו פיתוחו עם מנחה עבודת הגמר.

ב. מרכיבי הצעת עבודת הגמר:

1. נושא המחקר בתיכון ובגיל הרך.
 - א. הגישה החינוכית שנבחרה ע"י הצוות בהתאמה לנושא.
 - ב. מוקד הפעילות או נושא הפעילות בגיל הרך וגיל הילדים .
2. הצגת רקע תיאורטי קצר על נושא המחקר (הגדרת נושא המחקר, עקרונותיו וחשיבותו)
3. הצגת רקע תיאורטי קצר על הגישה החינוכית שנבחרה ע"י הצוות בהתאמה לנושא.
4. הצגת רקע תיאורטי קצר על חשיבות המוקד או הפעילות להתפתחות הנושא בגיל הרך
5. הצגת מטרות העבודה בתיכון ובגיל הרך (לפחות 3 מטרות לכל קבוצת גיל)
6. תכנון לוח זמנים מותאם לביצוע העבודה.
7. רשימה ביבליוגרפית ראשונית שעליה תתבסס עבודת הגמר הכוללת שלושה מקורות: **לנושא הנחקר, למוקד בגיל הרך או לפעילות שנבחרה ולגישה החינוכית.**
8. התלמידים יגישו למנחה את ההצעה לאישור החל מ 1.4 מ' ולא יאוחר מה 31.5 אחרי התיקון. במידה ויש הערות לתיקון התלמידים יתקנו בהנחיית המורה המנחה ואז ההצעה תוגש לבדיקת הפיקוח.
9. רק עם קבלת האישור של הפיקוח, יתחילו התלמידים בכתיבת **עבודת הגמר.**
10. קבלת אישור להצעת עבודת הגמר הוא תנאי לשיבוץ בוחן חיצוני.

הנחיית עבודת הגמר

תפקיד המנחה ללוות את התלמיד מבחינה מקצועית-תכנית, לסייע לתלמיד בהכנת עבודת הגמר ובאישורה, לעקוב אחריו במהלך ההכנה ולוודא שעבודתו עצמאית. יחד עם זאת, וכחלק מהלמידה בצוות, המורה המנחה יסייע בתהליכי הלמידה והעבודה, בתכנון ובביצוע של עבודת הגמר בתיכון, עד ליישום בעשייה העצמאית של כל תלמיד עם הילדים בהתנסות בפרקטיקה במסגרת החינוכית בגיל הרך.

המורה המנחה את התלמיד בכתיבת עבודת גמר ובצבירת שעות התנסות יהיה בעל תואר בחינוך לגיל הרך ו/או צבירת שנת ניסיון במסגרות חינוכיות (בעלות סמל מוסד) לגיל הרך.

תפקידיו של המנחה

1. לזמן לתלמיד את מרב האפשרויות לפעול באופן עצמאי ובלמידה בצוות ולהנחותו להשתמש בשיקול דעת ובקבלת החלטות במהלך הכנת עבודת הגמר. לעודד אצל התלמיד יצירתיות, סקרנות, התמדה וביקורת עצמית.
2. לזמן לתלמיד מבחר של ספרות מקצועית עדכנית ורלוונטית לעבודת הגמר.
3. להכין את התלמידים באמצעות סדנאות לרכישת מיומנויות כמו עריכת ראיון, מיזוג ועיבוד מידע, חשיבה ביקורתית ומיומנויות חשיבה מסדר גבוה שנדרשות בתהליך הכנת עבודת גמר.
4. להדריך את התלמיד לגבש את הידע שצבר, לתעד את התהליך ולארגן את כתיבת עבודת הגמר על חלקיה השונים, כולל את המרכיב היישומי בתיכון ובגיל הרך ולהגיש בצורה אסתטית.
5. **לקבוע לוח זמנים** מחייב עם התלמיד ועם הצוות לשלבים השונים של עבודת הגמר, כגון: מועד להגשת ההצעה במוקד המקצוע³, מועדים לישיבה יחידנית עם התלמיד ועם הצוות להנחיית עבודת הגמר, מועד להגשת טיוטה ראשונה של החלק העיוני והיישומי, מועד לתחילת ביצוע הפעילויות ומועד להצגת עבודת הגמר בתיכון.
6. **"רפלקציה"** בתום בדיקת העבודה המלאה יפרט המורה באופן מילולי, מדויק וממוקד את הערותיו על כל חלקי העבודה לקראת הערכה סופית. דף זה מעיד שהעבודה אושרה על ידי המורה המנחה.
7. לתאם עם הבוחן את מועד קבלת עבודת הגמר להערכה ואת מועד המפגש בין הבוחן לבין התלמיד במוסד החינוכי שבו התנסה התלמיד
8. לספק לבוחן את כל הטפסים הנדרשים כולל גיליון הערכה (ראה נספחים) עבור כל תלמיד.

הערכת עבודת הגמר

הערכת עבודת הגמר תתבצע על ידי בוחן חיצוני שנשלח לבית הספר ע"י אגף הבחינות ועל ידי הפיקוח על המגמה. הציון ידווח ישירות לאגף הבחינות באפליקציה לפי הנהלים שיפורסמו על ידי האגף באותה שנת לימודים.

תנאי חובה למתן ציון הערכה הוא צבירה של 100 שעות התנסות, צירוף רפלקציה של המורה תלקיט בספרות ילדים צרוף(נספח 2) טופס הצעה לעבודת הגמר שנבדק ואושר ע"י הפיקוח.

העבודות יוגשו לבוחן עד שבועיים לפני יום הבחינה המעשית.

³ המורה המנחה צריכה לצרף את ההצעות במוקד מקצוע ולעקוב אחר ההערות ולתקן עד לאישור ההצעות.

ביום הבחינה ספר הפרויקט המודפס יוצג בפני הבוחנת ויוחזר לתלמיד בתום הבחינה.

דוח מסכם / משוב של הבוחן יישלח לפיקוח על המגמה עד 10.7.2025.

מרכיבים (קריטריונים) להערכת עבודת הגמר על ידי בוחנת חיצונית - חובה
(פירוט הקריטריונים בנספח 4)

מרכיב 1-30 נק'-בכתב.

א-מבוא.

ב. החלק העיוני – סקירת ספרות על הנושא בתיכון ובגיל הרך

ג. הגישה החינוכית

ד. המחקר בתיכון כולל תיעוד והצגת הידע.

מרכיב 2-55 נק'- מבחן מעשי במסגרת החינוכית לגיל הרך, תכנון יישום וביצוע.

א. 4 תצפיות, 2 פתוחות ו21 סגורות

ב. ניתוח התצפיות.

ג. תכנון ארבע הפעילויות.(פעילות אחת STEM)

ד. צירוף דו"ח משוב והערכה על שתי פעילויות מתוך הארבע פעילויות, אותם ביצע במסגרת החינוכית לגיה"ר.

ה. תצפית הבוחנת החיצונית בפעילויות של התלמיד עם הילדים.

ו. עריכת דיון מסכם עם התלמיד.

מרכיב 3-15 נק'-תלקיט ספרות ילדים⁴

א. עותק מבחן מסכם ומחווין.

ב. 3 יצירות בספרות ילדים סרוקות או מוקלדות וניתוחן, כשביצירות יהיו: יצירה אחת

משירה, אחת מסיפורת ואחת לבחירה (יצירות שאינן מופיעות במקראה). תוכן

היצירות המופיעות במקראה יופיע בנספח מס' 12

(מומלץ יצירה אחת שיצאה לאור ב5 שנים האחרונות)

מטרות עבודת הגמר

1. פיתוח מיומנות של יישום החומר העיוני הנלמד בכיתה בתיכון כבסיס לשיקול

דעת פדגוגי בבחירת פעילויות חינוכיות הוראתיות.

2. העמקה בספרות מקצועית רחבה, עיונית ומחקרית.

3. פיתוח מיומנויות חקר, יישום והצגת הידע במרחב בית ספרי בתיכון ובקהילה.

4. יישום בפרקטיקה של תהליכי קבלת החלטות, גיבוש תפיסה חינוכית, הפעלת

שיקול דעת, תכנון לוח זמנים לביצוע ושיתוף פעולה כצוות בכיתה התיכון,

בפרקטיקה ובעבודה עם צוות רב מקצועי במעונות ובגני הילדים.

5. פיתוח מיומנויות פדגוגיות של תכנון פעילויות חינוכיות איכותיות, קביעת מטרות

יעד ומטרות נלוות, התאמתן לטיפול הילד בכל התחומים בגיל נתון ובסביבה

החינוכית, ביצוע והערכה של התכנית שתוכננה.

⁴ הנחיות לדרכי הוראה- למידה- הערכה בספרות ילדים ראה [נספח 11](#)

6. הפעלת חשיבה יצירתית בפיתוח יחידת הלימוד, כולל עזרי הוראה וחומרי למידה המתאימים לתוכן, לגיל ולסביבה חינוכית.

בחירת נושא לעבודת הגמר

בחירת נושא הוא מאמץ לא קל. בבחירת הנושא צריך להתחשב בשיקולים רבים כאשר עומדים בפני ההחלטה. בחירת הנושא מתוך רשימת נושאים נתונה או באמצעות חיפוש נושא חופשי, מאלצת את התלמיד להפעיל שיקול דעת, לשאול את עצמו מה מעניין אותו, ובאיזה תחום הוא רוצה להשקיע מאמץ. זהו תהליך של גיבוש וחיפוש הדורש את מעורבותו השכלית והנפשית של התלמיד תוך התייעצות עם הצוות החינוכי בבית הספר ובמסגרת החינוכית בגיל הרך.

כאמור, הנושאים יכולים לנבוע מגישות חינוכיות- פדגוגיות כמפורט בתכנית הלימודים 'עשייה חינוכית בגיל הרך בחלק ג, פרק 5 ומתהליכי למידה, חשיבה, חינוך והוראה של תוכן, מיומנויות וערכים:

נושא העבודה יכלול שלושה רכיבים והם:

1. נושא המחקר בתיכון ובגיל הרך.
2. מוקד הפעילות או הפעילות בגיל הרך וגיל הילדים.
3. הגישה החינוכית לדוגמה:

טיפוח החשיבה המדעית עפ"י הגישה החברתית תרבותית של ויגוצקי ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 3-4 במוקד מדעים בגן.

שער עבודת הגמר

בדף השער יציג הכותב את הנתונים הבאים:

- נושא עבודת הגמר וציון גיל היעד.
- שם בית הספר וסמל מוסד.
- מקצוע הלימוד שבמסגרתו מוגשת עבודת הגמר (יישומי פעילויות בחינוך).
- שם הכותב ומספר תעודת הזהות שלו.
- שמות השותפים למחקר ומספרי הזהות שלהם
- שם המנחה.
- שם מקום ההתנסות.
- מועד הגשת עבודת הגמר (לועזי ועברי).

תוכן העניינים

תוכן העניינים (שאינו ממוספר) בנוי מראשי פרקים המציגים את מבנה עבודת הגמר הנובע מהעיקרון על פיו פיתח כותב עבודת הגמר את הנושא, ראשי הפרקים ייכתבו בצורת כותרות וכותרות משנה המנוסחות בקיצור. ניתן לארגן את ראשי הפרקים וכותרות המשנה בשיטה העשורנית (לדוגמה 1, 1.2, 2, 2.1 וכן הלאה) או שילוב

אותיות וספרות (לדוגמה א, 1.א, ב', 1.ב וכן הלאה) תוך ציון מספר העמוד. יש להקפיד שכל שיטה שנבחרה תופיע גם בתוכן העניינים וגם בגוף עבודת הגמר.

❖ תלמידים שקיבלו אישור להגיש את העבודה בשפה זרה חייבים לצרף תקציר בעברית

מבוא

במבוא מציג כותב עבודת הגמר הסברים או נתונים המסייעים לקוראי עבודת הגמר להגיע להבנה טובה יותר של נושא עבודת הגמר.

המבוא (אישי של כל תלמיד) ייכתב בצורה עניינית ותמציתית ויכלול את:

- נושא עבודת הגמר, הגדרתו וחשיבתו לאוכלוסיית היעד בתיכון ובגיל הרך. כולל שיקולי הדעת בבחירת הנושא.
- המוקד הנבחר/הפעילות וחשיבתו להתפתחות הנושא בגיל הרך.
- תיאור הגישה החינוכית והשיקולים בבחירתה והתאמתה לנושא/למוקד/לפעילות.
- תיאור קצר של המחקר ומרכיבי עבודת הגמר
- הבעת תודה למוסד החינוכי שבו בוצע עבודת הגמר ולאנשים שסייעו לכותב בתהליך עבודת הגמר.

גוף עבודת הגמר

חלק זה הוא החלק המרכזי בעבודת הגמר הכולל את סקירת הספרות בחלק העיוני, ואת התהליך היישומי התנסותי בתיכון ובמסגרת החינוכית בגיל הרך ואת התלקיט בספרות ילדים.

ביחידה זו חשוב לשים לב לכמה הוראות בסיסיות:

- כותרת הפרק תירשם במלואה.
- כל פרק יתחיל בדף חדש. תת-פרק יכול להמשיך ברצף.
- תוכן הפרק יהיה ענייני ויהלום (ומתאים) את הכותרת שניתנה לו.
- במהלך עבודת הגמר יישמר הרצף הלוגי בין הפרקים ובתוכם.
- במהלך כתיבת גוף עבודת הגמר רצוי להשתמש בכמה מאפיינים של כתיבה, כגון: מובאות (ציטטות) אשר משמשות לביסוס ולחיזוק טענות בעבודת הגמר.

פרק ראשון – מרכיב 1

החלק העיוני 30%

עיקרו של הפרק הוא סקירת ספרות מקצועית. תפקידה של סקירת הספרות היא לקשר בין הידע הקיים לבין הידע החדש שכותב עבודת הגמר בונה, ומיזוג טקסטים תוך כדי הפניות למקורות.

בחלק העיוני התלמיד יציג את:

1. הנושא בתיכון-

1. כל צוות יבחר ויציג את הגישה/ הנושא בתיכון, תוך הסתמכות על מאמרים וספרות מקצועית כולל מקור עדכני מ 7 השנים האחרונות וזה כולל:
2. ראיונות (חובה) עם אנשי מקצוע ומומחים (כל תלמיד תבצע ראיון אחד ותנתח אותו. חברות הצוות ייעזרו בהיגדים מתוך הראיונות לצורך השוואה והסקת מסקנות וחיזוק הרקע העיוני).
3. שאלונים או תצפיות והסקת מסקנות
4. הצגה משותפת של כל הצוותים יחד (הצגת המחקר) בדרכי ייצוג מגוונות (סרטון /מיצג/ מצגת/ מאמר קצר לפרסום/ דף פרסום) בפני הנהלת בית הספר, חדר המורים ותלמידי בית הספר התיכון. (הצגה כיתתית משותפת צריכה לשקף את היקף העבודה של כל הצוותים יחד.

הערה: חשוב לצרף תמונות בנספחים שמתעדות את הצגת המחקר בתיכון

2. הנושא בגיל הרך

א-כל צוות יחקור את מוקד הפעילות/ הפעילות הנבחר תוך הסתמכות על מאמרים, ספרות מקצועית, ראיונות ותצפיות, (כולל גישה חינוכית ומקור עדכני מ 7 השנים האחרונות.

ב-תיאור האפיונים ההתפתחותיים: של אוכלוסיית היעד על בסיס של ספרות מקצועית עדכנית (מוטורי, קוגניטיבי, רגשי וחברתי).

ג-תיאור הסביבה החינוכית: תיאור העקרונות בארגון הסביבה החינוכית וכיצד שני עקרונות באים בה לידי ביטוי בסביבה החינוכית שבה מתנסה התלמיד

ד-תיאור וניתוח סדר היום במסגרת החינוכית שבה מתנסה התלמיד- תיאור העקרונות בתכנון סדר היום וכיצד שני עקרונות באים לידי ביטוי בסביבה החינוכית שבה מתנסה התלמיד

הערה: חשוב ליצור אינטגרציה בין החלק העיוני העוסק בתיכון לבין החלק העיוני העוסק בגיה"ר ועל התלמיד להציג בדיון במבחן המעשי את הקשר בין המחקר בתיכון לבין הפעילויות המתוכננות.

פרק שני - (מרכיב 2) החלק היישומי תכנון, התנסות וביצוע- 55%

חלק זה עיקרו תכנון פעילויות חינוכיות בזיקה לחלק העיוני של הנושא בתיכון ובגיל הרך, הגישה החינוכית והצגת הקשר בין הרכיב העיוני ורכיב התכנון אשר יישאב ממנו.

בחלק היישומי התלמיד יציג:

תצפיות מפורטות המתייחסות לנושא ולמוקד הנבחר. יש לנתח את התצפית (נספח 6). בתהליך עריכת התצפיות התלמיד יבחר קבוצת ילדים לפעילויות החינוכיות המתוכננות לביצוע ויערוך שתי תצפיות מובנות /סגורות ושתי תצפיות פתוחות/ממוקדות.

2 תצפיות מובנות/ סגורות על שני ילדים מהקבוצה (תצפית אחת על כל ילד).

2 תצפיות פתוחות/ ממוקדות על שני הילדים שצפו בהם בתצפית המובנת. ניתן לבצע את התצפיות כאשר הילד בפעילות עצמאית, או באינטראקציה עם בני גילו ו/או באינטראקציה מטפלת-ילד.

בתצפיות **יתמקד התלמיד בילדים שעבורם הוא מתכנן את הפעילויות במבחן המעשי**, כדי ללמוד על התנהגויות הקשורות לנושא ולמוקד הנבחר ואינטראקציות ילד מבוגר.

ניתוח התצפית - הניתוח הוא בעצם הסקת מסקנות על סמך הנתונים שנאספו בתצפיות בחלק זה. יתאר התלמיד מה הוא למד מהתצפית על הנושא שנבחר תוך כדי הוכחה מתוך התצפיות שערך ועם התייחסות לתחומי ההתפתחות השונים להתנהגות הילד והמחנך. ניתן לערוך ניתוח לאחר כל תצפית שערך התלמיד או לערוך שני ניתוחים(ניתוח לכל ילד) מפורטים אשר בהם התייחסות לשתי התצפיות שערך התלמיד על כל ילד.

על התלמיד לתכנן תוכנית עבודה (פעילויות) בהתאם למסקנותיו מניתוח התצפיות

תכנון ופיתוח ארבע פעילויות מתחומי דעת שונים (נספח 6)

1	פעילויות הגשת חומרי יצירה
2	משחק ולמידה בתוך הכיתה
3	חצר/ תנועה/ מוסיקה
4	סיפורת/שירה (חובה) (נספח 7)

- בחלק זה על התלמיד לתכנן ולפתח ארבע פעילויות (חובה) כשאחת מהפעילויות המתוכננות תהיה קשורה למוקד הנבחר בגיל הרך. כל תכנון הפעילויות יהיה בהתאמה לילדים עליהם נערכו תצפיות.

החל משנת תשפ"ו על התלמיד לתכנן פעילות אחת מתוך ארבעה הפעילויות שתעסוק ב- STEM

בגיל הרך, ניתן לפתח מיומנויות אלו באמצעות פעילויות כגון:

- **מדע:** ניסויי חקר פשוטים (ציפה ושקיעה, הנבטת זרעים).
- **טכנולוגיה:** שימוש בכלים טכנולוגים ותיעוד תהליכים בצילום.
- **הנדסה:** הרכבה ובניה מחומרים יציבים ומחומרים מזדמנים
- **מתמטיקה:** ספירה, מדידה, מיון ויצירת דפוסים.

מטרת הפעילויות: לעודד סקרנות, הבנה בסיסית של תהליכים, חשיבה לוגית והבנה מתמטית באמצעות למידה פעילה ומשחק.

הערה: **חובה לתכנן את הפעילויות מתחומי דעת שונים(אין לבצע שני**

פעילויות מאותו תחום דעת כגון שני פעילויות בהגשת חומרי יצירה)

הפעילויות יתוכננו על פי רמות קושי או רמות מורכבות ויכללו דרכי הוראה/למידה המתאימות לילד ולפעילות, שילוב עזרי הוראה וחומרים בהתאם לצורך ושילובם בעבודת הגמר כנספחים.

חלק זה עיקרו ביצוע הפעילויות עם הילדים תוך כדי קבלת משוב ושיפור הפעילויות.

החלק ההתנסותי כולל שלושה מרכיבים:

1. בחירה והצגה של **שתי פעילויות** מתוך ארבע הפעילויות שתוכננו בעבודת הגמר.
2. הצגת משוב על שתי פעילויות מתוך ארבע הפעילויות שתוכננו בעבודת הגמר (נספח 7)

המשוב יכלול:

- תיאור מהלך הארגון לפני הפעילות.
- תיאור מהלך הפעילות הכולל הערכה והתמודדות אישית עם ביצוע הפעילות (אם הפעילות הצליחה להסביר מדוע, ואם הפעילות לא הצליחה, לדעת התלמיד, להסביר מה היו הסיבות לאי ההצלחה, והצעות לשיפור הפעילות החינוכית).
- 3. הצעה לפעילות נוספת כהמשך לפעילות שבוצעה. לדוגמא: פעילות הדורשת מהילד מיומנות גבוהה יותר או מיומנות שונה.

פרק שלישי (מרכיב 3) - תלקיט ספרות ילדים 15%

- עותק של מבחן מסכם של התלמיד בספרות ילדים השאלון , התשובות והמחווון שנכתבו על ידי המורה.
- ניתוח שלוש יצירות לגיל הרך- אחת משירה, אחת מסיפורת (מיצירות החובה) ואחת לבחירה (מיצירות הבחירה) יצירות שאינן מהמקראה.
- במידה והתלמיד בחר לנתח את היצירה עליה כתבה מערך פעילות בספרות ילדים. עליה לצרף את הניתוח בתלקיט של ספרות ילדים עפ"י כל הקריטריונים.

סיכום עבודת הגמר ורפלקציה של התלמיד בקצרה.

- חלק זה ייכתב בסיום כתיבת עבודת הגמר. הסיום הוא אישי ומחייב מחשבה מיוחדת מאחר ורישומו נשאר אצל הקורא גם אחרי קריאת עבודת הגמר. בסיכום עבודת הגמר יציג התלמיד:
- מסקנות כלליות.
 - דעה אישית על הנושא הנחקר וחשיבתו. הכלים, הדרכים והאסטרטגיות שהשתמש בהם כותב המחקר.
 - קשיים ואתגרים במהלך כתיבת העבודה ודרכי התמודדות.

רפלקציה של המורה

בחלק זה **פרט** המורה את הערותיו **באופן מילולי** על כל חלקי העבודה לקראת הערכה סופית.

ביבליוגרפיה - רשימת מקורות

מטרת הביבליוגרפיה להציג את כל החומרים שעליהם עבודת הגמר מתבססת, לכן יש לכלול בה את כל הספרים, כתבי העת והמאמרים שבהם השתמש התלמיד במהלך עבודת הגמר. הרשימה תיערך על פי סדר הא"ב של שם המשפחה, והפרטים יוצגו לפי המתכונת הבאה:

ספר

שם משפחה, שם פרטי (אפשר רק אות ראשונה), שנת ההוצאה, שם הספר, מקום ההוצאה, שם ההוצאה.

מאמר

שם משפחה, שם פרטי (אפשר רק אות ראשונה), (שנת ההוצאה), שם המאמר, שם כתב העת, מס' גיליון, עמודים.

מאמר שנדלה ממקור אלקטרוני: (דוגמא)

קרייצר-רביב, ר' (2023). **חלבונים**. הספרייה הוירטואלית של מט"ח - המרכז לטכנולוגיה חינוכית. <https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=1338>

נספחים

הנספחים הם חלק בלתי נפרד מעבודת הגמר. ואמורים להכיל: עזרי הוראה ואמצעי המחשה שבהם השתמש התלמיד, איורים, מסמכים, תרשימים, צילומים, ראיונות, תמונות, קטעי וידאו, וכיוצא באלה.

על הנספחים להיות ממוספרים לפי סדר הופעתם בגוף עבודת הגמר.

נספח 1 - דוגמאות להצעות עבודת גמר

מס	הנושאים
1	חיזוק הסקרנות ושאלת שאלות (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילויות עם ילדים בגיל 4-5 במוקד מדעים ומתימטיקה עפ"י גישת "תכנית בצמיחה".
2	חיזוק קשב וריכוז (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 3-4 במוקד המשחק הדידקטי עפי גישת התיווך של פוירשטיין
3	חיזוק חשיבה יצירתית (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 2-3 במוקד יצירה עפ"י גישתה של מלכה האס
4	חיזוק האינטליגנציה התנועתית והמוסיקלית עפ"י גארדנר (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 2-3 במוקדי תנועה ומוסיקה
5	טיפול החשיבה המדעית (בתיכון ובגיל הרך) עפ"י הגישה החברתית תרבותית של ויגוצקי (המעבר ממושגים ספונטניים למושגים מדעיים) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 3-4 במוקד מדעים בגן.
6	חיזוק העצמאות (בתיכון ובגיל הרך) – ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 1-2 עם מכשירים ואביזרים עפ"י גישתה של מונטיסורי.
7	חיזוק הוויסות הרגשי (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 3-4 במוקד הספר עפ"י גישת האינטליגנציה הרגשית של גולמן
8	חיזוק ערכי האחריות לסביבה ולטבע (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 4-5 בגינה עפ"י גישתו של פרבל
9	קידום האינטליגנציה המרחבית חזותית עפ"י גארדנר (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 5-6 באמצעות בניית משחקים מחומרים ממוחזרים/ פעילות במוקד בנייה/ פעילות למיפוי הגן והסביבה
10	טיפול מימוניות פרזנטציה והצגה בפני קהל בתיכון ולגיל 4-6 באמצעות עבודה שיתופית עם הורים עפ"י הגישה של ויגוצקי
11	חיזוק ערכי השיתוף ועבודת צוות (בתיכון ובגיל הרך) ויישום בפעילות עם ילדים בגיל 2-3 במוקד הבית עפ"י גישת החינוך הדיאלוגי
12	טיפול המודעות לאתיקה וערכים בתיכון ולגיל 3-6 באמצעות משחקי תפקידים עפ"י גישת החינוך הדיאלוגי
13	טיפול יכולת מנהיגות בתיכון עפ"י תיאוריית הלמידה החברתית-קוגניטיבית לפי הגישה של פרובל ולגיל 3-6 באמצעות הגינה האורגנית.
14	חיזוק המודעות לאורח חיים בריא בתיכון ולגיל 5-6 באמצעות סיורים לימודיים עפ"י הגישה של זרימת הפעילות.

נספח 2:

טופס בקשה לאישור ההצעה לעבודת הגמר 5 יח"ל (797589)

יש לצרף טופס זה לפיקוח עד סוף חודש מאי לאותה שנה בכתה י"א

שמות התלמידים בצוות:

שם _____ ת"ז _____
שם _____ ת"ז _____
שם _____ ת"ז _____

שם ביה"ס והיישוב _____ סמל ביה"ס _____
שם המנחה _____ גננת/ תואר בגיל הרך _____

נושא עבודת הגמר _____

1. רקע עיוני קצר על הנושא וחשיבתו .

2. רקע עיוני קצר על מוקד הפעילות/הפעילות שנבחר וחשיבותה להתפתחות הנושא.

3. רקע עיוני קצר על הגישה החינוכית

4. מטרות העבודה בתיכון ובגיל הרך

5. תכנון לוח זמנים לביצוע העבודה:

6. ביבליוגרפיה ראשונית (עפ"י כללי כתיבת ביבליוגרפיה) הכוללת 3 מקורות:
מקור אחד לנושא, מקור אחד למוקד בגיל הרך ומקור אחד לגישה החינוכית.

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3

היקף שעות ההתנסות השבועית המעשית בגן/במעון בכתה י"א ___

חתימת התלמידים: _____ תאריך _____ חתימת המנחה _____

אישור מרכז המגמה: שם _____ חתימה _____ תאריך _____

נספח 3 - הערכת עבודת הגמר 5 יח"ל 30 נק' - הנושא בתיכון ובגיל הרך

שם הבוחן: _____ תאריך בחינה: _____ שם התלמיד: _____
 ת.ז. _____ שם המוסד: _____ סמל המוסד: _____
 נושא העבודה: _____

חובה לבדוק בשילובית, כתנאי לתיאום מועד לבחינה מעשית:

- צבירת 100 שעות התנסות חתום על ידי המורה
- רפלקציה- התייחסות מילולית של המורה לכל חלק מחלקי העבודה
- תלקיט ספרות ילדים

חובה-מרכיב 1: מבוא, החלק העיוני- הנושא בתיכון ובגיל הרך (30 נק)
חובה-מרכיב 2: מבחן מעשי במסגרת החינוכית לגיה"ר, תכנון יישום וביצוע (55 נק)
חובה-מרכיב 3: : תלקיט ספרות ילדים (15 נק')
 שימו לב, יש להזין את הציון עבור **מרכיב 1** כ- 24 שעות טרם הבחינה

מרכיב 1 - החלק העיוני

חלוקת הניקוד	פרקי עבודת הגמר	ציון בטווח 0-100	ניקוד לפרק	הערכה מילולית
	פרק ראשון -			
	מבוא • הגדרת נושא העבודה וחשיבתו לאוכלוסיית היעד בתיכון ובגיל הרך. (2 נק') • חשיבות הנושא לפי התיאוריה הנבחרת. (2 נק') • המוקד הנבחר/הפעילות וחשיבותו להתפתחות הנושא בגיל הרך. (2 נק') • שיקולי הדעת האישיים לבחירת הנושא. (2 נק') • הבעת תודה למוסד החינוכי שבו בוצע עבודת הגמר ולאנשים שסייעו לכותב בתהליך עבודת הגמר. (1 נק')	9		
מרכיב 1 30 נק'				

			החלק העיוני
		25	<p>1. הצגת הגישה/ הנושא בתיכון, כולל קריאה מעמיקה של מאמרים וספרות מקצועית (מקור אחד עדכני מ-7 השנים האחרונות). (10 נק')</p> <p>2. ראיונות עם מומחים או שאלונים. (8 נק')</p> <p>4. תצפיות בתיכון או שאלונים (3 נק')</p> <p>5. מסקנות והמלצות שעלו מתוך כלי המחקר.. (4 נק')</p>
		25	<p>1. הצגת הגישה/ הנושא על מוקד/ הפעילות שנבחר בגיל הרך תוך הסתמכות על מאמרים ומקורות אקדמיים (מקור אחד עדכני מ-7 השנים האחרונות) (15 נק')</p> <p>תרומת המוקד או הפעילות להתפתחות התחומים השונים בכלל ולנושא העבודה בפרט. (10 נק')</p>
		7	עיבוד ומיזוג מידע ויצירת אינטגרציה בין המחקר בתיכון לבין התיאוריה/הגישה /הנושא עם המוקד או הפעילויות שנבחרו לגיל הרך.
		15	<p>תיעוד תהליך המחקר והצגת הידע בתיכון</p> <p>דרכי הצגת הידע והיישום בתיכון. (5 נק')</p> <p>רפלקציה על התהליך, הצגת הידע והיישום בתיכון.. (5 נק')</p> <p>עברית-האסתטיקה ותיעוד השימוש באמצעים חזותיים יצירתיים. (5 נק')</p> <p>ערבית- הכותב בערבית יצרף תקציר בעברית (5 נק')</p>
		5	<p>רקע על מסגרת הגיל הרך שנבחרה ליישום</p> <p>1. תיאור האפיונים ההתפתחותיים של אוכלוסיית היעד</p> <p>4 מאפיינים לכל תחום</p>
		7	<p>2. הסביבה החינוכית- מהם העקרונות בארגון הסביבה החינוכית. (3 נק')</p> <p>3. שני עקרונות באים לידי ביטוי במסגרת הגיל הרך בה התלמיד מתנסה. (4 נק')</p>
		7	<p>4. תיאור סדר היום- מהם העקרונות לקביעת סדר היום (3 נק')</p> <p>5. שני עקרונות באים לידי ביטוי במסגרת הגיל הרך בה התלמיד מתנסה. (4 נק')</p>
		100%	סה"כ מרכיב 1 מהערכת כל עבודת הגמר 30 נק'

מרכיב 2 - 55%

מבחן מעשי במסגרת החינוכית לגיל הרך, תכנון יישום וביצוע

הערכה מילולית	ציון לפרק	ניקוד לפרק	פרקי עבודת הגמר וסעיפים	
		40%	<p>פרק שני- החלק היישומי - תכנון, התנסות וביצוע</p> <p>1. הצגת ארבע תצפיות (מובנית ופתוחה).8 נק')</p> <p>2. ניתוח התצפיות (4 נק')</p> <p>תכנון ופיתוח ארבע פעילויות בתחומי דעת שונים.</p> <p>החל משנת תשפ"ו על התלמיד לתכנן פעילות אחת מתוך ארבעה הפעילויות שתעסוק ב- STEM</p> <p>חובה: פעילות אחת בספרות ילדים ופעילות אחת במוקד הפעילות שנבחר בנושא העבודה.</p> <p>מערך פעילות מס'1 ותרומתה להתפתחות הילד בכל תחומי ההתפתחות (לפחות 2 תרומות לכל תחום) (6נק').</p> <p>3. מערך פעילות מס'2 ותרומתה להתפתחות הילד בכל תחומי ההתפתחות (לפחות 2 תרומות לכל תחום) (6נק').</p> <p>4. מערך פעילות מס'3 ותרומתה להתפתחות הילד בכל תחומי ההתפתחות (לפחות 2 תרומות לכל תחום) (6נק').</p> <p>5. מערך פעילות מס'4 ותרומתה להתפתחות הילד בכל תחומי ההתפתחות (לפחות 2 תרומות לכל תחום) (6 נק').</p> <p>6. צירוף דוחות רפלקטיביים על שתי פעילויות בתחומי דעת שונים כולל הצעה לפעילות המשך (4 נק').</p>	מרכיב 2 55 נק'
		30%	<p>ביצוע הפעילויות</p> <p>1. צפייה בהשתלבות התלמיד בפעילות הגן כאחת מצוות הגן, וברמת המוכנות והארגון שלה לפני ביצוע הפעילות ובסיומה (5 נק')</p> <p>2. מגלה חמימות, הקשבה וסובלנות משתמש בלשון תקינה, מסביר לילד לפי רמתו ההתפתחותית ונותן חיזוקים יוזם קשר אישי מילולי ובלתי מילולי ונענה לצורכי הילדים (7 נק')</p> <p>3. פועל על פי עקרונות התיווך ונוקט דרכי הוראה-למידה מתאימות (6 נק')</p> <p>4. ערני למתרחש בסביבה, מבצע פעילות למידה מזדמנת ופותר בעיות (8 נק')</p>	

			5. קריטריון פתוח וחוות דעת של הגנת (4 נק')
		20%	<p>הדיון</p> <p>1. הצגת תהליך העבודה בתיכון והעניין של התלמיד בנושא (3 נק')</p> <p>2. הקשר בין הנושא בתיכון לבין הפעילות שתוכננה עם הילדים (3 נק')</p> <p>3. שיקולי דעת בבחירת הפעילות ובהתאמת הפעילות לילדים בקבוצה (4 נק')</p> <p>4. הערכה עצמית של ביצוע הפעילות שנצפתה (2 נק')</p> <p>5. תרומת הפעילות שנצפתה להתפתחות הילד בתחום הנחקר (3 נק')</p> <p>6. הצעה לפעילות המשך לפעילות שנצפתה (2 נק')</p> <p>7. שאלה בספרות ילדים (3 נק')</p>
		10%	<p>התרשמות כללית</p> <p>* עריכה, אסתטיקה, יצירתיות ומקוריות (3 נק')</p> <p>* סיכום ורפלקציה (בהתבסס על הנחקר בתיכון ובגיל הרך) (4 נק')</p> <p>* ביבליוגרפיה (3 נק')</p>
		100%	סה"כ מהערכת כל עבודת הגמר 55 נק'

מרכיב 3 - תלקיט ספרות ילדים

טבלת הקריטריונים לניתוח שלוש היצירות

ניתוח שלוש יצירות - אחת משירה, אחת מסיפורת ואחת לבחירה

(חובה לצרף את הטקסט של היצירות שנבחרו ואין לצרף לתלקיט הסופי ניתוח יצירות

(מהמקראה)

מומלץ לבחור יצירה שיצאה לאור ב- 5 השנים האחרונות.

הערות	ציון	3	ציון	2	ציון	1		הקריטריון לניתוח התלקיט 60%	
		3%		3%		3%	9%	א. שם היצירה, שם היוצר ושם המאייר (אם יש איורים)(1נק') ב.תיאור החוויה הרגשית של התלמיד בקריאת היצירה.(2 נק')	1
		8%		8%		8%	24%	1. ציון מאפייני היצירה (4 מאפיינים).(2נק') 2. ציטוט מהטקסט.(2נק') 3. ציון האמצעים האמנותיים (3 אמצעים) (2נק') 4. ציטוט מהטקסט.(2נק')	2
		2%		2%		2%	6%	תרומה להתפתחות הילד ב- 2 תחומי התפתחות (2 תרומות בכל תחום)	3
		1%		1%		1%	3%	מסר חינוכי לילד / למבוגר	4
		4%		4%		4%	12%	הנימוק בבחירת היצירה הספרותית בהתאם לקריטריונים בבחירת הסיפור בהתאמה לגיל הילד (ציון גיל) כולל התייחסות לאיורים (במידה יש איור)	5
		2%		2%		2%	6%	התרשמות כללית של הבוחנת (כולל הגשה אסתטית).(1נק') צירוף הטקסט. (1נק')	6
		20%		20%		20%	60%	סה"כ	

		40%	1. עותק של מבחן מסכם של התלמיד בספרות ילדים כולל הציון והערות המורה. (20 נק') 2. השאלון, והמחווון (שכתבה המורה ברמה של מבחני בגרות קודמים).(20 נק') הערה: אין לצרף עותק של שאלון ומחווון ממבחני בגרות קודמים.	מרכיב 3 15 נק'
		60%	ניתוח שלוש יצירות לגיל הרך: שתי יצירות מהז'אנרים של פרקי החובה: אחת משירה ואחת מסיפורת .	

			<p>יצירה אחת מהז'אנרים של פרקי הבחירה. יש לצרף את הטקסט של היצירות שנבחרו ואין לצרף לתלקיט הסופי ניתוח יצירות מהמקראה) רצוי לבחור יצירה שיצאה לאור ב- 5 השנים האחרונות.</p> <p>פירוט הקריטריונים להערכה בטבלה הבאה</p>	
		<p>100 %</p>	<p>סה"כ מרכיב 3 מהערכת כל עבודת הגמר 15 נק'</p>	

נספח 4 - גיליון הערכה למורה המאמנת

א. הערכת הלמידה בבית הספר ובכתה 50% כולל מעקב אחר היומן פדגוגי.
ב. גיליון הערכה למורה המאמנת על העבודה המעשית במסגרת החינוכית
 בגיל הרך 50%

(ציון בית ספרי/ ציון מגן- 100%)

הציון השנתי המצטבר יהיה מורכב מהערכת המורה המתייחסת למעקב אחר היומן פדגוגי, לתהליכי הלמידה בכיתה (כולל המחקר והצגת הידע בתיכון) ובעבודה המעשית במסגרת החינוכית בגיל הרך (בהתייעצות עם הגננת/ המטפלת האחראית על הכתה).

מס'	הקריטריונים	ניקוד לסעיף	ציון
1	מתנהגת באופן ההולם את המוסד החינוכי (לבוש נימוסים וכד)	4	
2	נמנעת מאיחורים- מקפידה להימצא במסגרת החינוכית בכל שעות האימון-ביקור סדיר	4	
3	מתמצאת בסביבה הפיסית של המסגרת החינוכית	4	
4	יוצרת קשר מילולי ואישי עם הילד- משתמשת בשפה מדויקת ומעשירה.	4	
5	משתפת פעולה עם הצוות במסגרת החינוכית ומשתלבת בכל הפעילויות	4	
6	מגלה אחריות כלפי משימות שהוטלו עליה (מתחילה ומסיימת משימה בהתאם להדרכה)	6	
7	משתלבת בסדר היום ופועל בהתאם, מתייחסת נכון לחלוקת הזמן בסדר היום.	6	
8	מכינה חומרים בהתאם להנחיה כפי שמקובל במסגרת החינוכית	6	
9	מכירה ומתייחסת לצרכים החיוביים של הפרט	6	
10	יוזמת פעילויות עם הילדים ועצמאית בביצוען	6	

נספח 5 - התצפית

(ראה עמ' 39-40 ועמ' 84 בתכנית הלימודים)

תאריך: _____ שעת תצפית : מ: _____ עד: _____
 מקום התצפית:
 משתתפים:

גיל הילד/ים:

סוג התצפית:

ניתוח התצפית

הניתוח יכול **פרשנות: רגשות, מחשבות, השערות**

התצפית יכולה להיערך במשך כל היום בכל המוקדים ובניתוח להתייחס ל:
מאפייני מיומנויות הילד הנצפה בכל התחומים
מאפייני מעורבות הגנת כלפי הילד שעליו נערכה התצפית
מאפייני התמודדות הגנת עם בעיות שלא צפויות שנתקל בהם הילד הנצפה.

למידה- מה למדתי על הילד/ים בעקבות התצפית/יות:

שאלות שהתעוררו בי במהלך/ אחרי התצפית

החלטות בעקבות...- תצפיות נוספות שאערוך
-כיצד אשתמש במידע שנאסף להוראה תואמת התפתחות
ניתן לרכז את נתוני הניתוח בטבלה:

<u>סיכום</u>	<u>תצפית סגורה</u>	<u>תצפית פתוחה</u>	
			<u>קוגניטיבי</u>
			<u>שפתי</u>
			<u>רגשי</u>
			<u>מוטורי</u>
			<u>חברתי</u>

נספח 6 - שלבי הכנת פעילות

שם הפעילות _____

מטרת הפעילות _____

גיל הילדים _____

מס' הילדים _____

מקום הפעילות ואופן הכנתו

אביזרים

פתיחה

מהלך (גוף) הפעילות

סיום

תרומת הפעילות בתחומים השונים (קוגניטיבי, רגשי, חברתי, מוטורי)

קשיים שעלולים להיווצר ואפשרויות תגובה

נספח 7 - מערך פעילות בספרות ילדים

שם הספר/השיר: _____

שם המחבר/ת: _____

מטרת הפעילות: _____

מספר הילדים: _____

גיל הילדים: _____

משך זמן הפעילות: _____

נימוקים בבחירת היצירה הספרותית לצורך הפעילות:

לשון הסיפור: _____

אורך הטקסט: _____

המצלול: _____

התמונות: _____

נושא הסיפור: _____

מקום הפעילות ואופן הכנתו

אביזרים:

פתיחה(כולל אופן הזמנת הילדים)

מהלך הפעילות ואופן ההקראה/היישום:

פעילות בעקבות היצירה הספרותית-סיום

תרומת הפעילות בספרות ילדים לתחומי ההתפתחות השונים:

בנק היגדים לארבעת תחומי ההתפתחות (חרמ"ש)

נספח 8 - משוב על הפעילות

פעילות מספר _____

תיאור מהלך הארגון לפני הפעילות

הערכת הפעילות ודרכי התמודדות

ממה נהנית בפעילות?

מה הצליח לך?

מה היית משפרת? ומדוע?

מה למדתי מהפעילות

הצעה לפעילות נוספת כהמשך לפעילות שבוצעה

נספח 9 - אישור על התנסות ואימונים ב"יישומי פעילויות בחינוך" בגיה"ר
(סה"כ 100 שעות התנסות ואימונים בכתה י"א וי"ב)

שם התלמיד/ה _____ ת.ז. _____

שם ביה"ס, סמל המוסד והיישוב _____

שם המורה המנחה (המומחית בגיה"ר) _____

תאריך	משעה עד שעה	סה"כ שעות	חתימת התלמיד/ה	חתימת הגננת/ המורה המנחה
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
				סה"כ שעות
			חתימה	אישור המורה המנחה

נספח 10 - הערות לעבודת הגמר 5 יח"ל / 3 יח"ל

- בהתמחות ביישומי פעילויות בחינוך- יש להבחין בין ההוראה והלמידה לבין ההערכה.
- 1. **ההוראה והלמידה-** כל התלמידים/ים ילמדו ברמה של 5 יח"ל (כולל ספרות ילדים)
- 2. **ההערכה- יש** אפשרות בחירה בין 5 יח"ל ל 3 יח"ל

עבודת הגמר 5 יח"ל- יתרון:

- 5 יח"ל- התנסות בעבודת הגמר חשוב לקורות חיים ולמכללות.
- 5 יח"ל- יכול להיות מקצוע מוגבר לתעודת הבגרות
- 5 יח"ל- נדרש לתעודת מחנכת מסייעת בגני ילדים

- **הרכב נדרש לתעודת מחנכת מסייעת בגני הילדים (ראה בנספח, בטבלת ההסמכה סעיף 3.1):**

- חובה תעודת בגרות מלאה/ או ת. אקוויולנטית הכוללת גם:
- ✓ מקצוע מדעי בהיקף של 90 ש מינימום
- ✓ פסיכולוגיה התפתחותית שאלון חיצוני 70%
- ✓ יישומי פעילויות בחינוך עבודת הגמר בהיקף 5 יחל

נספח 11 - הצעה להוראה - למידה והערכה בספרות ילדים עברית/ ערבית

ההוראה תהיה בהתאם לתכנית הלימודים הקיימת.

1. התלמידים יתנסו בהיכרות חווייתית עם היצירה, היוצר והמאיריים.
2. לימוד וניתוח של היצירות בהתאם לז'אנרים בספרות ילדים, היבטים אסתטיים ובהתאמה להתפתחות הילדים, לחברה ולתרבות.
3. המורה תלמד בכתה יצירות מהז'אנרים השונים, ולמגוון קבוצות הגיל.
4. **תהליך ההוראה- למידה** בספרות ילדים יתועד בתלקיט **אישי** של התלמיד וישקף את תהליך הלמידה שלו. התלמיד יתעד בתלקיט **האישי** כל יצירה שהוא למד וניתח. כמו כן, יתעד בתלקיט **האישי** גם את תכנון המערכים והיישום במסגרת החינוכית לגיל הרך.

תהליך ההערכה:

לצורך ההערכה החיצונית בעבודת הגמר 5 יח"ל, **יבחרו** מתוך התלקיט **האישי**:

1. **ניתוח שלוש יצירות שיכללו בעבודת הגמר: שתי יצירות מהז'אנרים של החובה:** אחת משירה ואחת מסיפורת ויצירה **אחת מהז'אנרים של פרקי הבחירה (אין לצרף לתלקיט הסופי ניתוח יצירות מהמקראה)**. מומלץ לבחור יצירה אחת שיצאה לאור ב- 5 השנים האחרונות.

שלוש היצירות יכללו ניתוח מעמיק הכולל:

- שם היצירה, שם היוצר ושם המאיר (אם יש איורים)
 - סוג הז'אנר - ארבעה ממאפייני הז'אנר ביצירה ושלושה אמצעים אמנותיים מכלל ההיבטים האסתטיים.
 - תיאור החוויה הרגשית של התלמיד בקריאת היצירה.
 - הנימוק להתאמת הסיפור לגיל הילד (ציון גיל הילד) על פי מאפייני ספרות הילדים המתאימה לגיל הילד.
 - תרומת היצירה לשני היבטי התפתחות (2 תרומות בכל תחום).
- חובה לצרף את הטקסט של היצירה הנבחרת (בהקלדה או בסריקה).**
2. **מבחן-כל מבחן** (בדומה לשאלוני בגרות משנים קודמות) יכלול:
- 3 ז'אנרים שונים משירה ו 3 ז'אנרים שונים מסיפורת.
 - שאלות כלליות בנושאים: איורים, השוואה בין ספרות ילדים לספרות מבוגרים, היבטים אסתטיים בספרות ילדים.

יש לצרף את השאלון של הבחינה, והמחון (שכתבה המורה בדומה לשאלוני בגרות משנים קודמות) כולל תשובות התלמידה עם ציון המורה והערותיה.

הערה: אין לצרף עותק של שאלון ומחון ממבחני בגרות קודמים.

המבחן, התשובות והמחווון יצורפו בסוף התלקיט בספרות ילדים.

3. **בבחינה המעשית הבוחנת החיצונית** תשאל במהלך הדיון שאלה אחת בע"פ על ניתוח אחת היצירות מהתלקיט בספרות ילדים.

נספח 12- יצירות המופיעות במקראה ואין לצרפן לתלקיט

למגזר היהודי

שירה לירית

כמו דודי // ה. ברכה

מתן ה // ב. אהרנרייך

הכי // עדנה מנת

תינוקית // רבקה אליצור

הפחדנית // רבקה גריכטר

גַּם אֲנִי רוֹצֶה! // מְנוּחָה בְּקֶרֶם
סוּד הַמְטָעִם הַנְּעֵלִים // מְנוּחָה פּוֹקֵס
לְפַעֲמִים אוֹרֵי דוֹאֵג // חַיִּים וְלֹדֵר
לְפַעֲמִים אֲמָא עֲצוּבָה // חַיִּים וְלֹדֵר

סיפורי צדיקים

חֹנֵי הַמַּעֲגָל // צ. רוזנברג
חִלּוֹת שְׁנָאֵפוּ בְּנֵס // יוֹכֵבֵד סֵגֵל
יוֹסֵף מוֹקִיר שַׁבָּת // צ. רוזנברג
רַבֵּי טְרַפּוֹן וְאָמוּ // יוֹכֵבֵד סֵגֵל

סיפורים הומוריסטיים

לְשׁוֹק בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה // מְנוּחָה פּוֹקֵס
יֵשׁ חוֹר // עֵמְמִי
קָר בְּחוּץ // עֵמְמִי
מִי מְדַבֵּר // עֵמְמִי
בֵּית כְּמָה אֵת? // עֵמְמִי
מְקַהֵל הַעֲלִיזָה // עֵמְמִי
שׁוֹעֵל קֵטָן // עֵמְמִי

משלים

הָאֲרִי הַוְּהַעֲכָר // עֵמְמִי
הַשׁוֹעֵל הַוְּהַעֲרֹב // עֵמְמִי
עֲכָר הַבַּיִת וְעֲכָר הַיַּעַר // עֵמְמִי

חידות

מִשְׁמֵשׁ // צ. רוזנברג
עֲנָבִים // צ. רוזנברג
הַתְּרַנְגֵּלֶת // ר. שטרסר

שירי ערש

שִׁיר עֶרֶשׁ // ה. ברכה
נוֹמֵה בְּנֵי // ב. אהרנרייך

שירים תיאוריים

רוּחַ רוּחַ זֶה לֹא צָחוּק // ה. תראל
הַפָּרָה // ח. וקס
הַכְּבִּשָּׁה // ח. וקס
הַצֵּב // ר. שטרסר

שירים צבירים

הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל אָפִי // תמר הורוביץ
לוֹלָה מְחַפֶּשֶׁת בֵּית // ח. פישר
גַּג מִתְחִיל הַהַצָּגָה // מְנוּחָה פּוֹקֵס
מִתִּי מְגִיעָה הַשַּׁבָּת? // ר. שטרסר

שירים סיפוריים

מָה קָרָה לְפִיצִי? // מ. קינן
יֵשׁ יָמִים // ב. אהרנרייך

שירי משחק ואצבעות

סִבְתָּא בְּשֵׁלָה דִּי־סָה // עֵמְמִי
יֵשׁ לִי שְׁתֵּי יָדַיִם // עֵמְמִי
זָרֵת לְשֵׁלוּם // אַרְיָאֵלָה סְבִיר
בְּקָר טוֹב // אַרְיָאֵלָה סְבִיר
אֶלְף מִם אֶלְף // אַרְיָאֵלָה סְבִיר
אֲנִי קוֹרָא // אַרְיָאֵלָה סְבִיר
סיפורים דידיקטיים
מוֹיֶשֶׁה'לָה עוֹזֵר לְגַבְרַת נְחֻמָּה // מְנוּחָה בְּקֶרֶם
כְּשֶׁרָצָה יוֹנְתָן לְהִיּוֹת קֵטָן // מְנוּחָה בְּקֶרֶם

نصوص ظهرت في الكتاب التدريسي ولا يجوز اضافتها لحقيبة ادب الاطفال.
13 نصوص (خاص للوسط العربي)

- الشعر القصصي
البتان - شعر: معشوق حمزة
-العصفورة الذكية - خيون دواي الفهد
-صاحب الدجاجة - محمد عثمان جلال.
-الصرصور والعصفور - شعر محمد جبار حسن.
-أين كنت؟ - تأليف: محمد الطاهر (الناشر: نادي أصدقاء الطفل، عمان 1988
-أنا لست شقيا - صفاء عمير
سلسلة قصص مرح، القدس، مركز المصادر للطفولة المبكرة، 1998
- "أنا حرة" - فاضل علي:
القصبة الواقعية
قصبة "ريم والحمار" - سلام أوسا

- الشعر الوصفي
مطر لمحمد الطاهر
القبيل - شعر: عبدالله أبو مغلي (من: قصائد
للصغار 1986)
الشعر الغنائي
"أكره، أكره كل أحد-فاضل علي
لا اظلم - سليمان جبران
أنا لكل الناس - محمد الطاهر
-شعر "أبي والجريدة"-فاضل علي
-وحيد في البيت - سليمان جبران;
من: صغار... لكن - قصائد للصغار 1997.
- شعر "يظن الكبار" لفاضل علي.
التهايل (أو أغاني المهدي)
تهليلة للصبي
من: علي الخليلي: أغاني الأطفال في فلسطين،
منشورات صلاح الدين، القدس 1978.
تهليلة للبيت
من: علي الخليلي. أغاني الأطفال في فلسطين،
منشورات صلاح الدين، القدس 1978
"الطفل نام" - عيسى أيوب
قصة المثل
الغراب والثعلب - محمد عثمان جلال
عن: العيون اليواقظ في الأمثال والمواعظ
القاهرة 1885.
القرود والسقينة - أحمد شوقي.
الصرصور والنملة - من: "أمثال لافونتين"
بيروت، دار الفتى العربي 1987.
القصبة التعليلية
تاج النرجس - من: آتاب بساط الريح

<p>במגמת חינוך מחונכת מסייעת בגני" (3 יח"ל במקצוע מוביל ו-5 יח"ל במקצוע התמחות).</p>	<p>המשך במדרג ת. ההסמכה לת.הסמכה 3.2 או לימודים אקדמיים על פי תנאי הקבלה של המל"ג</p>	<p>16 יח"ל: יחידות על פי יחידות לחוקת התנאים לבגרות, הזכאות ומתוכן מתמטיקה ואנגלית ברמה של 3 יח"ל</p>	<p>פנימית מבוא הערכה במקצוע מדעי/במדעי הטכנולוגיה 5/3 יח"ל במקצוע מוביל 5 יח"ל במקצוע התמחות</p>	<p>24 יח"ל על פי חוקת הזכאות</p>	<p>תעודת הסמכה טכנולוגי ת- בגרותית</p>	<p>3.1</p>
--	---	--	---	---	--	------------